

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/12/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

315/2015. (VII. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2015. január 8-án előterjesztett **panaszát** a 2015. július 30-án – Dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a H. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2015. január 8-án, postai úton terjesztette elő panaszát a vele szemben 2014. december 20-án foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2014. december 20-án, 10 óra 20 perckor a rendőrök szembementek a panaszossal D. város felől. Amikor a rendőrök észlelték, hogy a panaszos vezeti a velük szemben közlekedő gépjárművet, akkor megfordultak és a panaszos után mentek. A panaszos közölte, hogy teljesen alaptalanul büntették meg, mert nem követett el szabálysértést. 2013-ban feljelentett egy rendőrt és azóta ennek a rendőrnek a barátai, kollégái a panaszost folyamatosan feljelentgetik anélkül, hogy szabálysértést követett volna el. Azt mondták neki, hogy költözzön el, mert addig fogják büntetgetni, amíg el nem fog

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

„takarodni” még a megyéből is. Jelen esetben is teljesen alaptalan volt a szabálysértési büntetés. Az ügyben F. J. r. törm. és P. S. r. ftörm. intézkedtek.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a H. Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető 2015. február 27-én kelt átiratában a következőkről tájékoztatta a Testületet.

A kérdéses rendőri intézkedés során rendőri oldalról, a rendőri intézkedés lefolytatásáról nem készült kép-, és/vagy hangfelvétel. Egyebekben a rendőrség nem rendelkezik olyan információval, hogy a panaszos vagy bármely más személy a rendőri intézkedés videofelvétel útján vagy csak hangrögzítésre alkalmas eszközzel dokumentálta volna.

A panaszolt rendőri intézkedést a H. Rendőrkapitányság, V. Rendőrőrs, Közrendvédelmi Alosztály beosztottjai: F. J. r. törm. (körzeti megbízott) és P. S. T. r. ftörm. (járőr) rendőrök hajtották végre.

A parancsnok szerint megállapítható, hogy a panaszos a kapitányság egyik beosztottjával szemben élt kifogással. Azonban a panaszost az akkor intézkedő rendőr feljelentette a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 227. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő becsületsértés elkövetése miatt. Az eljárás kimeneteléről a rendőrségnek nincs tudomása.

A panaszossal szemben 2013-ban és azt követően több feljelentés is készült. A feljelentések között található büntető- és szabálysértési eljáráshoz kapcsolódó is. 2013-ban a Győr-Moson-Sopron megyei Rendőr-főkapitányság embercsempészás büntettének megalapozott gyanúja miatt indított büntetőeljárást. Szintén 2013-ban a Ny. Határrendészeti Kirendeltség munkatársai tettek szabálysértési feljelentést a panaszossal szemben a közúti közlekedésről szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 12. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 224. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt. A Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság szintén ebben az évben szabálysértési feljelentéssel élt a panaszossal szemben a KRESZ 25. § (1) bekezdésébe ütköző és a Szabs. tv. 224. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt. Szintén ebben az évben a H. Rendőrkapitányság, V.i Rendőrőrs szabálysértési feljelentéssel élt a panaszossal szemben a Szabs. tv. 216. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetése miatt.

2014-ben a H. Rendőrkapitányság, V. Rendőrőrs munkatársai a Román- Magyar közlekedési-közúti közlekedés ellenőrzés során szabálysértési feljelentéssel éltek a panaszossal szemben tekintettel arra, hogy a panaszos az általa vezetett gépjárművel úgy vett részt a közúti közlekedésben, hogy a gépjármű nem rendelkezett érvényes kötelező felelősségbiztosítással, a vontatmány hivatalból ki volt vonva a forgalomból és egyéb szabálysértések miatt. A V.

Rendőrőrs szintén ebben az évben büntetőeljárást indított a panaszossal szemben a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétségének elkövetése miatt. Szintén 2014-ben a D. Közterület Felügyelet feljelentése alapján indult szabálysértési eljárás a lakóhelye szerint illetékes H. Rendőrkapitányság, Igazgatásrendészeti Alosztályán a panaszos által a KRESZ 40. § (1) bekezdése, valamint a KRESZ 15. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a Szabs. tv. 224. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt. A Készenléti Rendőrség munkatársai szabálysértési feljelentést tettek 2014-ben a panaszossal szemben a Szabs. tv. 175. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő valótlan bejelentés szabálysértés elkövetése miatt. A H. Rendőrkapitányság, V. Rendőrőrs munkatársai tettek feljelentést a panaszossal szemben, mert a panaszos az általa vezetett gépjárművel úgy vett részt a közúti közlekedésben, hogy nem használta a gépjárműve beépített biztonsági övét.

2015-ben a H. Rendőrkapitányság, V. Rendőrőrs munkatársai elővezetést fogantatosítottak a Debreceni Járásbíróság által kiadott elővezetési parancs alapján.

Összességében, a rendelkezésre álló adatok alapján a panaszos a rendőri intézkedések során, amennyiben vele szemben az eljáró hatóság tagja szabálysértést állapít meg – akár közlekedési tárgyú vagy közrend és közbiztonság elleni szabálysértést -, esetleg a panaszos olyan rendőri intézkedésnél van jelen, ahol közvetlenül nem vonták intézkedés alá, abban az esetben arra hivatkozik, hogy ő az egyik kissebbségi önkormányzat képviselője.

Fent említett munkájuk vagy megbízatásának kérdésen túl személyi kapcsolataira hivatkozva próbálja ellehetetleníteni a jog- és szakszerű rendőri intézkedéseket, tekintet nélkül arra, hogy vele szemben helyi, területi vagy országos hatáskörű rendőri szerv munkatársai intézkednek. Jellemző a panaszos fellépésére a túlzott indulat, a fenyegetőzés és a rendőri igazoltatásokkal való teljes szembehelyezkedés. A rendőri intézkedés során mindig kiemeli, hogy tanút fog feltárni a hatóságok előtt, akik alátámasztják az igazát, függetlenül attól, hogy ezen személyek nem tartózkodnak a rendőri intézkedés helyszínén.

Tanulással szolgál azon magatartása is, amikor 2013. november 20-án intézkedés alá vonták a fiát, egy a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság illetékességi területén megszervezett központi Román- Magyar közúti ellenőrzés során. Amikor, mint utas foglalt helyet a gépjárműben és vele szemben jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenséget kellett megállapítani, tekintettel arra, hogy a Ny. Határrendészeti Kirendeltség munkatársainak, mint a H. Rendőrkapitányság, V. Rendőrőrs munkatársainak a jog-és szakszerű intézkedését ellehetetlenítette. Ezt követően felkereste a V. Rendőrőrs megbízott őrsparancsnokát azzal, hogy megpanaszolja a fiával szembeni rendőri intézkedést. A parancsnoknak feltárt panasz azonban nem volt megállapítható, tekintettel arra, hogy egyrészt nem vele szemben intézkedtek a rendőrök, másrészt az intézkedő rendőrök megfelelő jogszabályi felhatalmazás alapján jog-és szakszerűen intézkedtek, illetve a megállapított szabálysértéssel kapcsolatban megfelelően jártak el.

2) A panaszolt rendőri intézkedésről P. S. T. r. ftörm. 2015. február 24-én készítette el rendőri jelentését, amelyből az alábbiak derülnek ki.

2014. december 8-án F. J. r. ftörm. körzeti megbízottal gépkocsizó járőrszolgálatot látott el V. Rendőrőrs illetékességi területén. Az iratban szereplő időpontban, amelynek pontos

időpontjára nem emlékszik intézkedés alá vonták a panaszost. Az általa vezetett járművel V. főtérről irányából D. irányába közlekedett V. település D. utcáján. A rendőrök – a rendőr emlékezete szerint – V. település Sz. utcából fordultak ki V. település D. utcára a szolgálati személygépkocsival a V. főtér irányába. Tekintettel arra, hogy alárendelt útról fordultak ki, ezért a személygépkocsival lassan történt a kanyarodási manőver. Ekkor mindketten azt tapasztalták, hogy a velük szemben közlekedő panaszos vezetés közben mobiltelefonját a füléhez tartva használja, továbbá vezetés közben nem használt biztonsági övet. Ezt követően az aktuális forgalmi és útviszonyok figyelembe vételével, a szolgálati személygépkocsival megfordultak és a panaszos által vezetett személygépkocsi mögé haladtak, ahol fény, illetve hangjelzést adtak annak érdekében, hogy a panaszos az általa vezetett járművel álljon meg és megkezdje vele szemben az intézkedést. A panaszos nem reagált a szolgálati gépjárművel adott fény- illetve hangjelzésre, ezért F. r. főtör. a szolgálati járművel a panaszos mellé húzódott, P. S. T. r. főtör. pedig a kezével egyértelműen jelezte a panaszosnak, hogy álljon meg. Amikor a panaszos mellé értek ő még láthatóan mindig a füléhez helyezett telefonnal telefonált, ezért csak a szolgálati személygépkocsival közvetlenül mellette ismételt hangjelzésre fordult csak a rendőrök irányába. A panaszos a telefont hirtelen lehelyezte a járművében, majd lehetősége szerint megkezdte a menet irány szerinti jobbra történő lehúzódást. Ekkor, mivel a panaszos számára láthatóan egyértelművé vált a rendőrök által kiadott jelzés, így a rendőrök is lassítani kezdtek és a panaszos járműve mögé kerülve azt kísérve megálltak mögötte. A panaszos irányváltoztatása és megállása során azt tapasztalták, hogy a panaszos az irányjelző használatát elmulasztotta, azzal nem jelzett. Ekkor látható volt továbbá, hogy a panaszos által vezetett jármű hátsó hatósági jelzése részben olvashatatlan, az erősen szennyezett.

A megállást követően F. r. főtör. intézkedés alá vonta a panaszost, P. S. T. r. főtör. pedig biztosította az intézkedést. F. r. főtör. az intézkedés során napszaknak megfelelően köszönt, tájékoztatta a panaszost a rendőri mivoltokról, majd megkezdte az intézkedést, amely során elkérte a panaszostól a járművezetéshez szükséges iratokat. Az intézkedés alá vont panaszos folyamatosan nemtetszését nyilvánította ki az intézkedéssel szemben. F. r. főtör. tájékoztatta a panaszost az általa elkövetett szabálysértésekről, illetve szabályszegésről (biztonsági öv használatának elmulasztása, közben tartott mobiltelefon használata vezetés közben, irányjelzési kötelezettség elmulasztása, hatósági jelzés tisztántartási kötelezettségének megszegése), amelyeket a panaszos nem ismert el. F. r. főtör. közölte a panaszossal, hogy mivel nem ismeri el a szabálysértések és szabályszegés elkövetését, az általuk tapasztalt szabálysértések és szabályszegés miatt ellene szabálysértési feljelentéssel élnek, amelyet a panaszos láthatóan tudomásul vett. Ezt követően a rendőrök rögzítették az adatokat, majd a helyszínt elhagyták.

P. S. T. r. főtör. jelenteni kívánja, hogy sem ő, sem pedig F. r. főtör. a panaszos irányába nem tett olyan kijelentést, amely szerint őt „elköltöztetik Ny-ból”. Nem mondtak neki olyat, hogy bosszúból intézkednek vele szemben, a panaszost az elkövetett szabálysértések miatt vonták intézkedés alá.

Jelenteni kívánja továbbá, hogy emlékezete szerint a 2013-as év óta a fenti intézkedést megelőzően a panaszost nem vonta intézkedés alá. Az esetet követően a panaszos részére elrendelt elővezetés végrehajtása miatt vonta őt intézkedés alá és szállította be a Vámospércsi Rendőrörsre.

3) F. J. r. törm. 2015. február 25-én készítette el az intézkedésről a rendőri jelentését, amelyben elmondta, hogy az ügy tárgyát képező napon, amelyre már pontosan nem emlékszik, sem pedig arra, hogy hány órákor lehetett, de P. rendőrrel látott el szolgálatot, amelynek során V-en tartózkodtak, ahol körzeti megbízott 2013. januárja óta. Ennek során az egyik kisebb utcáról, a V. település D. utca irányába haladtak a szolgálati személygépkocsival, amelyet ő vezetett. Ekkor ennek a kis utcának a végén megállva, kanyarodási manővert kívánt végrehajtani, amely alkalmával Ny. település irányából, V. település D. utcán közlekedett D. város irányába egy jármű. Ekkor a kollégájával észlelték, hogy ennek a járműnek a vezetője menetközben kézben tartott mobiltelefont használ, amely a feljükk lévő kezében volt és még a tenyerén is átért, tehát egyértelmű volt a szabálysértés; továbbá azt is észlelték, hogy ez a személy, aki egy férfi volt, a biztonsági övét sem használja. Ezt követően ezután a személygépkocsi után fordultak, mégpedig azért, hogy intézkedés alá vonják a panaszost. Ennek alkalmával a jármű részére többször egyértelmű fény-és hangjelzést adott a gépjárművet vezető rendőr, amelyre a panaszos nem reagált, ezért a szolgálati személygépkocsival a kérdéses jármű mellé hajtott, amely során azt észlelte, hogy a járművet vezető személy továbbra is telefonál és a biztonsági öve sincs bekötve. Azt tartotta a rendőr elképzelhetőnek, hogy a járművet vezető személy azért nem állt meg a rendőri jelzés ellenére, mivel a telefonálásra figyelt. Ennek során őt csak úgy tudták intézkedés alá vonni, hogy a kollégája a vezető melletti ülésről részére karjelzést adott, amire a panaszos megkezdte az út szélére történő kanyarodási manőverét, amire a rendőrgépjármű is lassított. Ennek során a kérdéses jármű mögött haladt a rendőr és azt látta, hogy az intézkedés alá vonni kívánt személy az út szélére történő lekanyarodása során irányjelző berendezését nem használta. A végrehajtott rendőri intézkedés során a járművet vezető személlyel közölte a rendőr a szabálysértések illetve a jogsértés tényét – amelyek a készült szabálysértési feljelentésben részletesen ismertetésre kerültek -, amely alkalmával a panaszos végig hangosan, kiabálva sérelmezte a rendőri intézkedést, úgy beszélt a vele szemben intézkedő rendőrrel, mintha régóta ismerné őt. A rendőrnek többször figyelmeztetnie kellett a panaszost arra, hogy vesse alá magát a rendőri intézkedésnek, továbbá tartózkodjon olyan jellegű kifejezésektől, amelyekkel másokban megbotráncozást keltene, mivel a közelben van például egy autóbusz megálló is, ahol gyerekek szoktak várakozni. El kívánja mondani a rendőr, hogy nem ismeri a panaszost, perben-haragban nem áll vele. Biztosan nem tudná megmondani, hogy összesen hány alkalommal intézkedett vele szemben. Egy alkalommal, korábban azért intézkedett vele szemben, mivel egy álló ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy az általa vontatott utánfutó a forgalomból ki van vonva; továbbá úgy emlékszik, hogy ezen kívül is követett el még szabálysértéseket az intézkedés alkalmával, azonban erre már részleteiben nem emlékszik, de ennek kapcsán már meghallgatásra került egy szabálysértési előadó által. Ezen kívül emlékszik még egy intézkedésre a panaszossal szemben, amely egy elővezetés volt, ez a fent említett két intézkedés után volt valamikor. Ezen intézkedés a rendőr számára csak azért volt emlékeztető, mert a panaszos az elővezetést elrendelő bírónőt szidta, amely a készült iratokban rögzítésre került.

A fent leírtak vonatkozásában kiemelné azokat a tényeket, amelyek alapján a panaszos állításai álláspontja szerint alaptalanok. Az egyik ilyen az álló ellenőrzés ténye, amely esetében egy intézkedő rendőr egy forgalmas útszakaszon nem is tudhatja, továbbá láthatja előre, hogy milyen járművet von intézkedés alá, ahogy azt sem, hogy azt ki vezeti. Továbbá, ha az ÜTI, arról tájékoztatja az intézkedő rendőrt, hogy a kérdéses járművet a forgalomból kivonták, úgy gondolja a rendőr, hogy a rendőri intézkedés nem lehet alaptalan, mivel ez a különböző rendszerekben is szerepel, azt nem a rendőr generálja.

A panaszossal szemben sem személye, illetve részrehajlás miatt került intézkedés foganatosításra, hanem az általa elkövetett szabálysértések, illetve jogsértés miatt pontosan úgy, ahogyan az egy rendőr feladatköre, továbbá ahogyan a törvény megkívánja. A rendőr pedig olyanról nem is hallott, hogy a panaszos bárkit is feljelentett volna a rendőrörsről. Egy kollégája sem beszélt neki a panaszosról. Olyat sem mondott, sem ő sem pedig P. r. ftörm., amelyet a panaszos állít, még a feltételezését is sértőnek tartja.

Továbbá megjegyezni, hogy a rendőrség által használt GPS rendszer alapján bemérhető a kérdéses mobiltelefonnal kapcsolatos intézkedés kapcsán az, hogy a kollégájával nem a szabálysértés alá vont személlyel szemben közlekedtek a szolgálati a személygépkocsival és nem ezt követően fordultak utána, tehát a panaszos ezen állítása sem fedti a valóságot.

A fenti panasz kapcsán a rendőr meg kívánja jegyezni, hogy amikor a V. Rendőrörsön meghallgatásra került a fenti szabálysértési ügyekben, akkor a panaszos fenyegetően azt mondta neki, hogy le fogja őt szereltetni, továbbá azt is, hogy az összes cigány személyt rá fogja uszítani és mindenki fel fogja őt jelenteni. Állítása szerint ő ezt könnyen eléri, mivel ő cigány elnök. Ennek jegyzőkönyvbe foglalását kérte is a szabálysértési előadótól, aki a rendőrnek elmondta, hogy ez a panaszos és a rendőr dolga. Ezt véleménye szerint P. r. ftörm. kollégája is hallhatta.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásával összefüggésben a következő megállapításokra jutott.

1) A Testületnek először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a hatásköri szabályai mennyiben teszik lehetővé a panaszos által kifogásoltak vizsgálatát.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2014. december 20-án nem követett el szabálysértést és a vele szemben kiszabott szabálysértési bírságot teljesen alaptalannak tartja.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Szabs. tv. 39. § (1) bekezdése alapján a rendőrség a Szabs. tv.-ben meghatározott feltételek esetén bármely szabálysértés miatt kiszabhat helyszíni bírságot.

A Szabs. tv. 99. § (1) bekezdése alapján helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A Szabs. tv. 78. § (1) bekezdése alapján a szabálysértési eljárás feljelentés, vagy a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása, illetve a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés alapján indul meg.

A fenti rendelkezésekből kiderül, hogy a Testület – hatáskörének hiányára tekintettel – nem vizsgálhatja azt meg, hogy a panaszos cselekményével megvalósított-e szabálysértést. Emellett nem vizsgálhatja meg azt, hogy a rendőrök valóban jogszerűen tettek-e szabálysértési feljelentést a panaszossal szemben, szabtak ki vele szemben szabálysértési bírságot és ezt a bírságot a Testület nem mérsékelheti, vonhatja vissza, hiszen a Testület eljárása nem minősül jogorvoslati eljárásnak a szabálysértési eljárásban meghozott aktusokkal szemben.

Így a Testület hatáskörének hiányában nem vizsgálhatta meg azt, hogy a panaszos a magatartásával valóban szabálysértést valósított meg és ez kellő alapot szolgáltatott a vele szemben megindult és lezárult szabálysértési eljárásra; valamint a szabálysértési bírság kiszabásának kérdésében sem foglalhatott állást a Testület hatáskörének hiányára tekintettel.

IV.

A Testület azonban megvizsgálta a panaszossal szemben foganatosított intézkedést, hogy azt vajon kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában foganatosította-e a rendőrség a panaszossal szemben. Ezen kívül a panaszos részrehajló intézkedésre és a rendőrök szolgálati fellépésére vonatkozó kifogásai kapcsán is állást foglalt.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszos Magyarország Alaptörvénye II cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület megvizsgálta a panaszossal szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést.

a) Az intézkedés jogalapja kapcsán a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

A rendőrség tájékoztatása szerint a szóban forgó járőrpáros szolgálati gépjárművel látta el 2014. december 20-án a szolgálati feladatait, amikor azt tapasztalták, hogy a panaszos úgy közlekedik a gépjárművel, hogy mobiltelefont tart a kezében és azt használja, valamint, hogy nincs bekötve a biztonsági öve. A rendőrség elmondása szerint a mobiltelefon használat jól észlelhető volt, hiszen tisztán látták a panaszos kezében a telefon, amelyet egyébként, amikor a panaszos mellé mentek, mert a panaszos többszöri megállítási szándékot jelző fény- és hangjelző berendezés hatására nem állt meg, akkor látták, hogy a panaszos a mellette lévő ülésre teszi a telefont. A rendőrök valószínűsítették, hogy a panaszos pont ezért nem reagált a jelzésekre, mert használta a telefonját és az elvonta az a figyelmét. Amikor a rendőrség a szolgálati gépjárművel a panaszos mellé ért, akkor észlelték, hogy a panaszos nincs bekötve;

sőt, amikor a panaszos félreállt az útról, akkor megállási szándékát nem jelezte indexhasználattal, így nem használta irányjelző berendezését. Amikor pedig megállt a panaszos akkor észlelték a rendőrök, hogy a gépjármű hátsó hatósági jelzése részben olvashatatlan, az erősen szennyezett volt.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség, a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. § szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A rendőrök az intézkedés jogalapjaként azt határozták meg, hogy észlelték amint a panaszos mobiltelefont használt, és nem volt bekötve a biztonsági öve miközben részt vett a közúti közlekedésben. Ezáltal pedig a panaszos magatartásával szabálysértést valósított meg.

A Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdése szerint, aki a KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §§ szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

A KRESZ 3. § (2) bekezdése szerint a gépkocsi vezetője menet közben kézben tartott mobil rádiótelefont nem használhat. A kétkerekű, továbbá gépkocsinak nem minősülő háromkerekű jármű vezetője menet közben – ideértve a forgalmi okból történő megállítást is – kézben tartott mobil rádiótelefont nem használhat. A III. közúti forgalommal kapcsolatos fogalmak i) pontja szerint mobil rádiótelefonnak minősül a közcélú rádiótelefon szolgáltatás igénybevételére alkalmas készülék (végberendezés).

A KRESZ 48. § (4) bekezdése kimondja, hogy a külön jogszabályban meghatározott M1, M2, M3, N1, N2, N3 kategóriájú gépkocsiban, amelynek üléseit biztonsági övvel kell felszerelni, továbbá olyan járműben, amelynek üléseit biztonsági övvel szerelték fel, az ülésen utazó személyeknek a biztonsági öv becsatolásával kell magát rögzíteni.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kktv.) 20. § (1) bekezdés k) pontja meghatározza, hogy az e törvényben, valamint külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban a biztonsági öv használatára vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetők.

A KRESZ 40. § (1) bekezdés szerint járművel megállni – ha a közúti jelzésből vagy a (2) – (5) bekezdés rendelkezéseiből más nem következik – csak az úttest menetirány szerinti jobb szélén, azzal párhuzamosan, egy sorban szabad megállni. A megállást irányjelzéssel jelezni kell.

A KRESZ 5. § (2) bekezdés szerint a jármű vezetője, mielőtt a járművel a telephelyről (így különösen a garázból) elindul köteles a kormányberendezés, a fékberendezés, a gumiabroncsok, valamint a kötelezően előírt világító- és fényjelző berendezések állapotát (működését), továbbá a hatósági jelzés(ek) [rendszámtáblák] meglétét, állapotát – az adott körülmények között indokolt módon – ellenőrizni. Az (5) bekezdés szerint a hatósági jelzés(ek)t [rendszámtábla(áka)t] a járművön a felszerelésre kijelölt helyen, jól olvasható állapotban kell tartani, azt megváltoztatni, letakarni, vagy jogosulatlanul eltávolítani tilos.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való

állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A panaszossal szembeni közlekedésrendészeti intézkedésre a rendőrség észlelése, vagyis a mobiltelefon kézben tartása és használata, valamint a biztonsági öv be nem kötése adott okot. Etekintetben felmerült a gyanú szabályszegések elkövetésére, amelyről a rendőrök csak úgy győződhetek meg, ha a panaszost intézkedés alá vonják, hiszen ezt a gyanút csakis a panaszossal szembeni intézkedés végrehajtása gyengítheti, alapozhatja meg, avagy zárhatja ki. Így ezen körülményre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga a vele szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedés miatt.

A Testület, mivel nem szabálysértési hatóság, ezért nem értékelhette azt, hogy valóban elkövette-e a szabálysértést/szabálysértéseket a panaszos, de azt figyelembe vette, hogy a rendőrség oldalán fennállhatott az a minimális fokú gyanú, amely a rendőri intézkedés megkezdéséhez szükséges, így a rendőrség az Rtv. 44. §-a alapján kellő jogalap birtokában kezdeményezett intézkedést a panaszossal szemben, így nem szenvedett sérelmet a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

b) A Testület külön megvizsgálta a rendőri intézkedés részrehajló voltára vonatkozó panaszosi kifogást.

A panaszos elmondta, hogy a rendőrök folyamatosan intézkedés alá vonják mindenféle mondvacsinált indok miatt. Ennek – valószínűsíti – az lehet az alapja, előzménye, hogy 2013-ban feljelentett egy rendőrt és valószínűleg ennek a rendőrnek a kollégái, barátai így akarnak „bosszút” állni a feljelentés miatt a panaszoson. A panaszos szerint a szóban forgó közlekedésrendészeti intézkedésre sem volt joga a rendőrségnek, azt is csak ezen okból foganatosították.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos részrehajló intézkedésre vonatkozó panaszát. Előadták, hogy a szóban forgó közlekedésrendészeti intézkedést az észlelt szabályszegések miatt foganatosította a járőrpáros. A rendőrök jelentéseikben egybehangzóan elmondták, hogy nem ismerik a panaszost; vele rokon, vagy egyéb kapcsolatban, haragosi viszonyban nem állnak. Vele szemben az észlelt szabályszegések adták az intézkedéshez a jogalapot, semmilyen szubjektív indokra tekintettel nem kezdeményeztek vele szemben intézkedést. Annak során is a szolgálati előírásoknak megfelelően jártak el, nevezetesen ellenőrizték a vezetésre jogosító okmányokat, a nyilvántartásokban ellenőrizték a panaszost és a gépjárművét.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése tartalmazza a részrehajlásmentes rendőri intézkedés alapvető követelményét, így eszerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – bármely okból – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlónak minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért,

mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kitérőket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A panaszos beadványában ok-okozati összefüggést lát a vele szemben fogatosított intézkedés és a 2013-as feljelentés között. Elmondása szerint a vele szembeni intézkedések folyamatosak, amelyeket mindig valamilyen mondvacsinált okra hivatkozással fogatosítanak. Jelen esetben is erről volt szó, hiszen ő – álláspontja szerint – nem adott okot a vele szemben fogatosított intézkedésre.

A Testület a panaszos részrehajlásra vonatkozó kifogását jelen ügy kapcsán nem találta megalapozottnak, így álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. Jelen intézkedés kapcsán a mobiltelefon kézben tartásának ténye – amely miatt a panaszossal szemben szabálysértési feljelentés alapján szabálysértési eljárás indult és a panaszos tájékoztatása szerint emiatt vele szemben szabálysértési bírságot szabtak ki – keletkeztetett a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget. Az intézkedés fogatosítása során a rendőrség objektíven járt el, felderítette az észlelt valóság alapját, ellenőrizte az okmányokat és a nyilvántartásokat. Sem a panaszos, sem pedig a rendőrség nem adott elő olyan tény, körülmény, adatot, amely felvethette volna az intézkedés részrehajló voltát. Így ezen körülményekre tekintettel a Testület alaptalannak találta a panaszos részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó panaszát, így arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

A fentebb közöltekre tekintettel a rendőri intézkedés nem minősült részrehajlónak, így a Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga nem sérült a vele szemben fogatosított intézkedés során.

2) A panaszos sérelmezte a vele szemben intézkedő rendőr szolgálati fellépését.

A panaszos beadványában előadta, hogy a rendőrök az intézkedés során olyan tartalmú közlést intéztek az irányába, amely szerint addig fogják őt büntetni, amíg el nem takarodik a városból, illetve a megyéből.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állításának a valóság alapját, hiszen az intézkedés során nem hangzott el ilyen kijelentés. A panaszos végig felháborodottan viselkedett az intézkedés során és folyamatosan kifogásolta annak jogalapját és azzal kapcsolatban nemtetszését fejezte ki. Hangosan, kiabálva beszélt a rendőrökkel. A vele szemben intézkedő rendőrrel úgy beszélt, mintha régóta ismerné. A rendőr többször fel is szólította a panaszost, hogy úgy viselkedjen, hogy az ne keltsen másokban megbotránkozást, tekintettel arra, hogy az intézkedés helyszínének a közelében egy buszmegálló is volt, ahol gyermekek is tartózkodhattak. A panaszos volt az, aki fenyegetőzött a rendőrrel szemben, hiszen arra hivatkozott, hogy ő magas rangú kisebbségi vezető, így majd lefokozza a rendőröket.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő

és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Tekintettel arra, hogy a szolgálati fellépés módjával kapcsolatban a panaszos és a rendőrség is eltérő tartalmú információkat hozott a Testület tudomására, amelyek ellentmondásban állnak egymással, így a Testület nem tudott egy olyan történeti tényállást kialakítani, amelynek tükrében megítélhette volna a panaszos kifogását. A Testület rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközök és a bizonyítékok csekély volta lehetetlenné tette az ellentmondás feloldását, így ezen körülményre tekintettel a Testület csak úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A fentebb tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőr által használt hangnem kapcsán.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség kellő jogalap birtokában foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést a panaszossal szemben, így nem sérült a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A Testület nem találta megalapozottnak a panaszos részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó kifogását, így úgy határozott, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga. Végül pedig a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőr által alkalmazott

hangnem kapcsán, tekintettel arra, hogy a két fél tényelődásai közötti ellentmondást a Testület a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszköz és bizonyíték birtokában nem tudta feloldani.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2015. július 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előterjesztő testületi tag helyett:

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Lukács Tamás
elnök

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTÉSTÜLET